

Fra Styret:

Styret hadde sitt første møte i denne perioden den 14. juni i Stavanger.

Steinar Vervik, OD ønskes velkommen som nytt styremedlem.

Styret vil også takke alle bidragsytere til årets Temadag som fant sted i Oslo.

Av saker som ble behandlet på styremøte kan nevnes:

- Kåre Kleppe, Statoil ble valgt til nestleder.
- Solfrid Sunde, FMC fortsetter som redaktør av Nytt fra NFOGM.
- Kåre Kleppe og Dag Flølo ble valgt som NFOGM's representanter til komité for NSFWM i Skottland 2008.
- Prosjekt 'Fiskalmåling av olje med høyt vann-

innhold Fase 1- Sensitivitets studie for en turbinbasert fiskal målestasjon', er ferdig fra CMR og er på siste kommentar runde i arbeidsgruppen.

Etter dette vil den bli lagt ut på hjemmesiden.

Fase 2 av dette prosjektet ble videre diskutert, og styre besluttet å gå videre med å utvikle 'Recommended practice' for en turbinmeter-basert fiskal målestasjon. Dette som et av de foreslåtte alternativer for fase 2 fra arbeids-gruppen. CMR ble bedt om å komme opp med prosjektforlag.

- Prosjektforslag fra CMR angående usikker-hetshåndbok for ultralyd væskemåler for fiskal oljemåling, ble gjennomgått og godkjent av styret. Forventer oppstart av arbeidet i september. Det må oppnevnes en arbeids-gruppe tilsvarende slik som for tidligere håndbøker.

Til alle våre medlemmer, - ha en riktig fin sommer.

Hilsen Styret!

Nasjonal strategi for FoU innen teknologi for strømningsmåling av olje og gass.

En sammenlingning av norske og britiske finansierings-systemer

Av Per Lunde, Christian Michelsen Research AS, og Einar Halvorsen, Oljedirektoratet

På vegne av Norsk Forening for Olje- og Gassmåling (NFOGM) og Tekna, har forskningsinstituttet Christian Michelsen Research AS (CMR) i samarbeid med Oljedirektoratet (OD), gjennomført en undersøkelse vedrørende norske myndigheters bidrag til forskning og utvikling (FoU) innen teknologi for kvantumsmåling av olje og gass, og hvordan slik offentlig innsats organiseres langsiktig. En rapport er utarbeidet på grunnlag av studien.

Kvantumsmåling av olje og gass omfatter et bredt spekter av anvendelser, fra flerfase-måling på brønnstrømmer, til fiskalmåling på eksportstasjoner for olje og gass, for økonomisk avregning ved kjøp og salg til utlandet. Fiskalmåling er grunnlaget for norske inntekter fra olje- og gass-industrien. Det dreier seg om presisjonsmåling, og det sier seg selv at selv relativt små men systematiske målefeil over tid (for eksempel et år) kan få stor økonomisk betydning for nasjonens inntekter.

Bakgrunnen for å igangsette en slik undersøkelse er bl.a. at i andre land som det er relevant for Norge å sammenligne seg med (eksempelvis Storbritannia), har det vært brukt - og brukes - betydelige langsiktige statlige ressurser innen dette området.

I undersøkelsen er norske statlige systemer for organisering av forskningsmidler (f.eks. innen kvantumsmåling av olje og gass) sammenlignet med tilsvarende systemer på britisk side av Nordsjøen. Dette inkluderer en beskrivelse av de styringssystemer, nasjonale strategier og ressurser osv. som benyttes på norsk og britisk side av Nordsjøen innen dette området. Herunder også ressurser for deltakelse i internasjonalt standardiseringsarbeid.

En hovedobservasjon fra arbeidet er at i Storbritannia er målevitenskap og teknologi adressert som et eget langsiktig område, gjennom "the National Measurement system" (NMS), med et årlig budsjett på £60 millioner (tilsv. ca. NOK 700 millioner per år), fordelt på 22 programområder for ulike måleteknologier. På norsk side har en ikke tilsvarende type statlig strategisk satsning rettet direkte mot målevitenskap og teknologi, organisert i denne form. Det norske systemet er hovedsakelig basert på prosjektsøknader, og at måleteknologi kan inngå som en integrert del av disse, avhengig av prosjektinnhold. Noregs statlige innsats til målevitenskap og teknologi kan derfor variere mer over tid enn på britisk side av Nordsjøen.

I Storbritannia er strømningsmåling adressert som et eget område innen NMS, gjennom "the Flow Programme" som er ett av 22 programområder, med et

årlig budsjett på £2.8 millioner (tilsv. ca. NOK 33 millioner per år). Om lag 50 % av dette (ca. NOK 16-17 millioner per år) er direkte relatert til FoU innen strømningsmåling av olje og gass. Indirekte er nok summen vesentlig større. I tillegg kommer statlige ressurser kanalisert til dette området på annen måte, gjennom det britiske forskningsrådets (EPSRC) prosjektstøtte til universiteter, forskningsinstitusjoner og industri, og gjennom andre programområder under NMS. Summen av slike "andre midler" har en ikkje lykkes med å kvantifisere i denne studien.

Også på norsk side brukes statlige midler rettet mot måleteknologi innenfor olje og gass. Statlig innsats til finansiering av FoU innen strømningsmåling av olje og gass er estimert til ca. NOK 17 millioner årlig (foreløpige tall).

Dersom en sammenligner tallene med den årlige eksportverdi av olje og gass på norsk og britisk side, henholdsvis, fremkommer det at den relative britiske statlige innsats til dette området synes å være minst 3 ganger høyere enn på norsk side (foreløpige tall). En "FoU-indikator" er definert og brukt for å evaluere dette.

Standardiseringsarbeid er i all hovedsak basert på frivillighet og "dugnad", egenfinansiert av den enkelte bedrift. På norsk side finnes svært små eller ingen statlige midler for støtte til deltakelse i nasjonalt eller internasjonalt standardiseringsarbeid. På britisk side dekkes noe av dette gjennom "the Flow Programme" under NMS, av størrelsesorden NOK 2 millioner per år.

Fra NFOGMs side kan resultatene av studien inngå som del av et underlag for å gi innspill til organisering og videreutvikling av norsk

nasjonal strategi for FoU rettet mot teknologi for kvantumsmåling av olje og gass.

Rapporten fra studien vil nå gå ut på en høringsrunde, inklusive en

kvantitessikring av det foreløpige tallmaterialet. Det er tanken å legge rapporten åpent ut på NFOGMs nettsider etter denne høringsrunden.

Husk North Sea Flow Measurement Workshop!

Av Redaktøren

Arrangementet er på Clarion Oslo Airport Hotel, Gardemoen, fra 16.-19. Oktober 2007.

Link til arrangementet vil bli lagt ut på våre hjemmesider.

BRAGD PRISEN 2006

Av Solfrid Sunde, FMC

Styret i NFOGM har besluttet å tildele Steinar Fosse Årets Bragd Pris i 2006.

Bragdprisen deles ut til kandidater som på en utmerket måte har utført arbeid innenfor foreningens virkeområde.

I begrunnelsen for årets tildeling heter det at Steinar Fosse fikk prisen for sitt arbeid som styremedlem i 12 år, deltaker i arrangementskomitéen for North Sea Measurement Workshop (NSFMW) sju ganger og leder av arrangementet i 1999.

Steinar Fosse har lenge vært i "målebransjen" og har tilført miljøet mye kunnskap om måleteknikk. Steinar Fosse er sjefsingeniør i Norwegian Petroleum Directorate, Oljedirektoratet,

OD. I OD har Steinar hatt ansvar for regelverksutvikling innen det måletekniske fagområdet i 20 år.

VI GRATULERER STEINAR!

ÅNS pris 2006

Av Solfrid Sunde, Redaktør NFOGM

Jeg valgte å gi utmerkelsen for Årets NFOGM Skribent til Sigbjørn Solbakken og Steinar Vervik. Sigbjørn og Steinar skrev artikkelen "Utfyllende kommentar fra OD på kvalifisering av en Coriolis kondensat eksportmålestasjon for fiskal bruk, for Ormen Lange, med 12" Coriolis målere."

Jeg syntes artikkelen var informativ og lærerik, og den ga et meget godt innblikk i fremgangsmåten for å kvalifisere disse målerene.

Steinar Vervik var ikke tilstede under prisutdelingen.

Einar Halvorsen forlater styret

Av Solfrid Sunde, redaktør

Einar Halvorsen har gått ut av styret til NFOGM etter å ha sittet en periode. Styreformann Svein Neumann overrakte blomster til Einar under årsmøtet.

Temadag 2007

Av Solfrid Sunde, Redaktør

Temadagen 2007 ble avholdt 16. mars på Grand hotell i Oslo og samlet hele 97 deltakere!

Temadagen 2007 inneholdt nok en gang aktuelle presentasjoner med temaer som hadde bred interesse. Programmet for Temadagen var Analyse, der GC kvalitetsoppfølging og behandling av C6+ var tema, og siden nye driftsformer av målestasjoner er i skuddet som aldri før ble størstedelen av temadagen satt av til hvordan E drift/integrerte operasjoner praktiseres eller planlegges av oljeselskapene.

Program;

- Analyse
 - GC kvalitetsoppfølging.
 - Behandling av C6+.
- E-Drift
 - Erfaring og status fra Oljeselskaper.

- Krav til Måleutstyr i.f.m. E-drift.
- Trykk og temperatur effekter for Ormen Langeultralyd gassmålere.
- Fiskalmåling av olje med høy vannfraksjon, Sensitivitetsstudie for en turbinmeterbasert målestasjon.
- Status innføring av EU-måledirektiv
- Status innføring av Nox avgift
- Erfaring fra drift væske USM

Alle foredragsholderene var dyktige, og deltakerene følte de hadde godt utbytte av foredragene.

I ettertid har særlig korrigeringer av trykk og temperatur i forbindelse med ultralyd gassmålere vært grobunn for diskusjoner internt i FMC Kongsberg Metering a.s. Det er også viktig for leverandører med tilbakemelding på systemer for e-drift og tilstandsbasert vedlikehold.

Årsmøtet NFOGM

Av Øyvind Frydenberg

Årsmøte for NFOGM med påfølgende middag foregikk i år på Rica Grand Hotell i Oslo.

Årsmøtet ble effektivt avholdt med følgende punkter på programmet:

1. Årsberetning
2. Regnskap
3. Fremsatte forslag
4. Fastsettelse av årskontingent for 2008
5. Budsjett 2007
6. Valg av styre og valgkomite

7. Tid og sted for neste årsmøte
8. Eventuelt

Når leder for NFOGM hadde erklært årsmøtet for avsluttet var det tid for å strekke litt på bena før deltagere med følge var invitert til årsmøte-middag.

Fergemannen og fotballdommeren fra fagre Stryn blir nok ikke glemt med det første.

Kvelden startet med en aperitiff og skravling med kjente og ukjente før dørene til middagssalen ble åpnet og det var tid for et bedre måltid med godt drikke

Kvelden besto ikke bare av føde for maven.

Mavemusklene fikk også virkelig trimmet seg da to herremenn med navn Ole Bergesen & Øyvind Angeltveit underholdt med mange flotte sketsjer og innslag.

Etter middag var det variert og bra musikk med mulighet for å danse inn i de små timer, noe som det virket som de fleste benyttet seg av.

Dagen etter møttes de fleste til frokost før hjemreisen startet. All honnør til arrangement komiteen for et flott arrangement.

Noen stemningsbilder fra kvelden

Flere bilder kan hentes på www.nfogn.no/ws2007.wmv

Tradisjonen i Stavanger vedlikeholdes

Av Ole Øiestad, Intertek West Lab

Også i år gikk den årlige båtturen i Stavanger etter tradisjonen. Turen i år var beregnet til perlen Lindøy rett ut av Stavanger. Grunnet regn ble turen rutet om til hytta til Tom Falk i Lauvås vågen, en ny perle og lykken var oss bi og solen kom frem. Vi hadde en kjempehyggelig uformell samling med grill og sjømat og turen hjem gikk i riktig fin solnedgang. Årets samling hadde god oppslutning og gir grobunn til tur også neste år. For de som ønsker å få et innblikk i stemningen er en link med bilder lagt ut på www.nfogm.no/mt2007.wmv

God sommer!

Norsk Forening for Olje- og Gassmåling (NFOGM) er en frittstående forening for teknisk personell som arbeider med måling av olje og gass i norsk olje- og gassmiljø. Foreningens faglige virkeområder omfatter kvantumsmåling, prøvetaking og kontinuerlig kvalitetsmåling i behandlings- og transportsystem.

Redaksjon Nytt fra NFOGM:

Solfrid Sunde [solfrid.sunde@fkm.fmcti.com] www.nfogm.no